שלשה מטבעות וכו' ע"ג וכו'. בגמרא מפרש סימנייהו: **גמ' טעמא דמלא כו'**. התם הוא דאמר שהפירות לבעל הכלי: **הא לי ולפניו פירות**. הכי אלו הפירות של מוכלן. ומע"פ שהכלי לבעל הסימן את הכלי יחזיר ואת הפירות יעבד לו ולא ממרינן מהאי

הא בבובא וכיתנא. פי' רש"י דמתני' בכובע וכיתנע וקשה דקתני מלא פירות וי"ל דכיתנא לקרי פירי כדלמרינן (בגרעפים רפה) ויבא קין מפרי האדמה זרע פשתן הביא ודומק ונראה דמתני' בלנע ופירי דכיון דאין הפירות יעבד לו ולא ממרינן מהאי

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מנע נפל: **מקצתן בכלי כו'**. הדבר מוכיח להקן דעל גבי קרקע להקן הוא וחייב להחזירם למי שיתן סימן בכלי וכן מעות לבעל הכיס: ס"ג **מלא דבר שאין בו סימן בלד דבר שיש בו סימן**. כגון מעות לפני כיס: **חייב להכריז**. על הכל ואינהו המעות לבעל הכיס: **בא בעל סימן ונטל את שלו**. את הכיס ואמר אין המעות שלי זכה הלה בהמעות: **הא**. דקתני הרי אלו שלו: **בכובא וכיתנא**. גיגית מוטלת ופשתן לפניה דומלי המי פשתן לאו מכובא נפל למי מינה נפל הוה משתייר בה והוה הדין לכיס ולפניו מעות מהאי טעמא. והא דקתני חייב בלנע ופירי דעבידי דשרקי ונפלי מיניה כולהו: **הא דקתני חייב דשתשייר.** ואיכא למימר הכי לשברי מיניה נפל: **והא דלא תשתייר.** כיון דשתא לנע יש לו לוגנין כפולים לתוכו לי מתוכו נפל הוה משתייר בה לוגנין מעכשי ליה: ס"ג **הא והא דלא תשתייר בה מידי: הא דאים ליה לוגנין.** לאו מינה נפל למי מיניה נפל הוה משתייר בה מידי: **ג"מ מין הוי סימן.** למי לאו הכי מאי סימן איכא: **בני לנבו פירות.** למין כאן מין (ג) מאי סימניה מקום לכיון לנבורין היוחו הוה ויהיב סימנע בשקום פלוני הגחתים: **בני לנבורי פירות.** סימני מנין (ג). להוי מדחי ליה לא הא תפשוט ולא הא תפשוט: **והוא שעשויין כמגדלן.** לקמיה מפרש שלשתן רחבין זה מזה ומניח מלמטה את הרחב ועליו את הכיעורי ועליון הוא הקלר שבאולן כמגדל זה בשני היסוד רחב ומקלר ועולה וכי מנחי הכי לאו לרך נפילה הוה אלא לרך היוחו והיה לעשו לחזור ולטול ושכח הלכך טוטל ומכריז וזה בא ונותן סימן ואומר מגדלן היו עשויין: **ג' מטבעות.** שמין דומות זו לזו ברחבן: **משלחפי שלחופי.** מקלת זו על חבירתה ומקלת על גבי קרקע: **חייב להכריז.** שלמא כי המי גווע לאו לרך נפילה הוא: **על שלשה מלכים.** קס"ד שלא היו צורותיהם שוות שכל מלך כותב שמו וצורתו על מטבע שלו: **אי דעשויין כמגדלן.** שמין זה בזה ומוקמים כמו שפרישית: **אפילו על מלך אחד.** שצורת שלשתן שוות: **על מלך אחד בעין שלשה מלכים.** כלומר אפי' הן של מלך אחד שצורת שלשתן שוה והן בעין שלשה מלכים שמלוקין בחתן ודומין לג' מטבעות: ס"ג **והילי דמי לגון דעשויין כמגדלן חייב להכריז: דכולהו כי חדדי ניהו.** שוין בחתן: **מע"ג דכי חדדי מחי.** זה על זה ולאו משלחפי: **אימור [אחרמוי] אחרמי.** להכי נפל ואין זה היוחו ושימן אין לו בהם ואפי' מקום לגלח ידע היכן נפל: **אפי' של מלך אחד מכריז.** הואיל ומטבעות הוו זו ע"ג זו יש כאן סימן לגלח אחרמי דנפול הכי: ופרקינן **מאי מכריז מנין.** סימן זו ע"ג זו מלשתא: **טבעא מכריז.** מטבעות מלאתי הלכך תרי לאו סימנא הוא דמיעוט מטבעות ג': **כשיר.** מוטלין בעגול כאצעדה: **כשורה.** זו אלל זו: **כאלוסה.** כג' רגלי קנקן כל אחד כנגד חור של שני[ט] כזה: ∴ **כפוסם.** רוב אלעצי על התחתון ורוב העליון על האלעצי כמו מעלות שקורין אשקולינו"ש: **פשוט מהא.** דל"ג הדא: **כל שאילו מכנים לו'.** ולי הוו כקולם ניטלים בצת אחת: **כאחני**

מלא דבר שאין בו סימן בלד דבר שיש בו סימן. כגון מעות לפני כיס: **חייב להכריז.** על הכל ואינהו המעות לבעל הכיס: **בא בעל סימן ונטל את שלו.** את הכיס ואמר אין המעות שלי זכה הלה בהמעות: **הא.** דקתני הרי אלו שלו: **בכובא וכיתנא.** גיגית מוטלת ופשתן לפניה דומלי המי פשתן לאו מכובא נפל למי מינה נפל הוה משתייר בה והוה הדין לכיס ולפניו מעות מהאי טעמא. והא דקתני חייב בלנע ופירי דעבידי דשרקי ונפלי מיניה כולהו: **הא דקתני חייב דשתשייר.** ואיכא למימר הכי לשברי מיניה נפל: **והא דלא תשתייר.** כיון דשתא לנע יש לו לוגנין כפולים לתוכו לי מתוכו נפל הוה משתייר בה לוגנין מעכשי ליה: ס"ג **הא והא דלא תשתייר בה מידי: הא דאים ליה לוגנין.** לאו מינה נפל למי מיניה נפל הוה משתייר בה מידי: **ג"מ מין הוי סימן.** למי לאו הכי מאי סימן איכא: **בני לנבו פירות.** למין כאן מין (ג) מאי סימניה מקום לכיון לנבורין היוחו הוה ויהיב סימנע בשקום פלוני הגחתים: **בני לנבורי פירות.** סימני מנין (ג). להוי מדחי ליה לא הא תפשוט ולא הא תפשוט: **והוא שעשויין כמגדלן.** לקמיה מפרש שלשתן רחבין זה מזה ומניח מלמטה את הרחב ועליו את הכיעורי ועליון הוא הקלר שבאולן כמגדל זה בשני היסוד רחב ומקלר ועולה וכי מנחי הכי לאו לרך נפילה הוה אלא לרך היוחו והיה לעשו לחזור ולטול ושכח הלכך טוטל ומכריז וזה בא ונותן סימן ואומר מגדלן היו עשויין: **ג' מטבעות.** שמין דומות זו לזו ברחבן: **משלחפי שלחופי.** מקלת זו על חבירתה ומקלת על גבי קרקע: **חייב להכריז.** שלמא כי המי גווע לאו לרך נפילה הוא: **על שלשה מלכים.** קס"ד שלא היו צורותיהם שוות שכל מלך כותב שמו וצורתו על מטבע שלו: **אי דעשויין כמגדלן.** שמין זה בזה ומוקמים כמו שפרישית: **אפילו על מלך אחד.** שצורת שלשתן שוות: **על מלך אחד בעין שלשה מלכים.** כלומר אפי' הן של מלך אחד שצורת שלשתן שוה והן בעין שלשה מלכים שמלוקין בחתן ודומין לג' מטבעות: ס"ג **והילי דמי לגון דעשויין כמגדלן חייב להכריז: דכולהו כי חדדי ניהו.** שוין בחתן: **מע"ג דכי חדדי מחי.** זה על זה ולאו משלחפי: **אימור [אחרמוי] אחרמי.** להכי נפל ואין זה היוחו ושימן אין לו בהם ואפי' מקום לגלח ידע היכן נפל: **אפי' של מלך אחד מכריז.** הואיל ומטבעות הוו זו ע"ג זו יש כאן סימן לגלח אחרמי דנפול הכי: ופרקינן **מאי מכריז מנין.** סימן זו ע"ג זו מלשתא: **טבעא מכריז.** מטבעות מלאתי הלכך תרי לאו סימנא הוא דמיעוט מטבעות ג': **כשיר.** מוטלין בעגול כאצעדה: **כשורה.** זו אלל זו: **כאלוסה.** כג' רגלי קנקן כל אחד כנגד חור של שני[ט] כזה: ∴ **כפוסם.** רוב אלעצי על התחתון ורוב העליון על האלעצי כמו מעלות שקורין אשקולינו"ש: **פשוט מהא.** דל"ג הדא: **כל שאילו מכנים לו'.** ולי הוו כקולם ניטלים בצת אחת: **כאחני**

שמעת מינה מנין הוי סימן. מע"ג דפשיטא ליה לעיל[ו] מדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי סימן בעי לאוקומי הכא ממתני' ולעיל (דף כד.) נמי דקתני אבל מלא פנים חייב לא קאמר ש"מ מנין הוי סימן [ז] (דלא אלימא ליה בריישא למפשט מינה) אי נמי דמלי למדחי דמנין ואכרוזי הוי סימן: **והוא שעשויין כמגדלן.** אי מנין כמגדלן ידעינן דדרך הינוח הוא ובמתני לא קאי לטעמא מכרינן אבל אם מקום הוי סימן אפילו בתרי ועשויין כמגדלן ידעינן דדרך הינוח הוא דאי בתרי אפי' עשויין כמגדלן לא ידעינן דדרך הינוח הוא דאי בתרי אפי' ש"מ דרך נפילה הוא דאתרמי הכי ש"מ לקמן ממי פריך [ט] (אי' יוחנן) ממי אריא תלתא אפי' בתרי סגי וי"ל דשפיר מצי טעמא מכרינן:

הא גופא קשיא. אמתני' לא פריך דמניינן למימר דג' מטבעות הייגו פירוש לגבורי מעות: כאחני

רבינו חננאל (המשך)

הלכך הפירות בתר צנא גרירי בא מי שנתן סימני צנא נוטל גם הפירות. והא דתני דוכה הלה במה שבידו בצנא דלית ליה אוגנים ונמצאו הפירות בחוץ ופירות בצנא דאמרי הני פירי דבחוץ לאו מן הצנא אישתפוך הוו דאילו מינה אישתפוך הוו להו לאישתפוכי כולהו דהא לית לה לצנא אוגנים אלא הני פירי דבחוץ לאחרינא אינון לפיכך זכה בהם המוצאן דהא דבר שאין בו סימן נינהו. ציבורי פירות. ש"מ מנין הוי סימן. ג' מטבעות זו על גבי זו חייב להכריז. פי' כמגדלים מכוונות אבנים זו על גבי זו אין אחת עודפת על חבירתה. מפוזרין שלו הא אי הוו שלחופי משלחפי שאין מישובות זו על גב זו אלא מקצתן עליה ומקצתן יוצאה מעליה כגון כנפי הכרובים כדגרס' בסוף המוכר את הבית ודלמא שלחופי הוו משלחפי אהדדי ועיקרו כדמתרגמי' בתרגום ארץ ישראל שכל את ידיו שלחופינון לידיהו. אסקינן כל שאינן עשויים כמגדלים מפוזרין נינהו והרי הן שלו רויחא לתתא ומיצעא עיליה וזוטא עילוי מצעי דהו כמגדלים. בעי ר' ירמיה כשיר או כשורה או כחצובה או כסולם מהו ועלו בתיקו. פי' כשיר עגול כצמידין דמתרגמ' לה שירין. כשורה זה בצד זה.

לעזי רש"י

אשקולינו"ש [אישקילונ"ש]. מדרגות.

מוסף רש"י

ברכות ברה"י. כגון שזרע שלחן רוב בני מדם לכרכין כה ויש מיעוטו שהולכין כה (לעיל כב:)

הגהות הב"ח

(ו) גמ' טבעי מכרין: (ז) רש"י ד"ה תני בגזר וכו' ומאי מיתיבי: (ח) ד"ה תני בגזרי וכו' מנין הוא לזה:

הגהות הגר"א

[א] גמ' רב פפא וכו'. נ"ב כלמעלה פפק כמולנו מוקימנא דל"פ אבל דל"ו השמיטו. והכל"ש ושוב פסקו גם לנל"ו: [ב] שם ואפ"ל הא והא דלא תשתייר בה מידי ול"ק הא דל"ל לוגנין. לנגע הא דל"ל לוגנין לנגע ואפ"ל הא והא דל"ל לוגנין ול"ק הא דמהלכי פירי הא דלא תשתייר אפיה לגבי פירי הא דלא כל"ל (וכ"ג מרש"י ד"ה והא כו' דתשתי לנע גורם כגירסתו שלנו וע"ש ובדברי רבינו בח"מ סי' רסב ס"ק כ"ס): [ג] שם ל"ל מניע כו'. נ"ב וכ"ש הל"ש וש"פ אבל הלמב"ם השמיטה ס"ל כל"ל ור' יוחנן פליגי אליבא דל"ש מגדלאה ופסק כר' יוחנן וע' ר"ף (שמפיק להלמב"ם וע' נ"ש): [ד] שם (פשוט מהא מלא ד)אמב. לוח ד' ממלת דאמר עם ג' מלות שלפניו מוקפים בעגולים ונ"ב הלמב"ם ל"ג לה אלא גרים אמר ר"ג כו' וסולם לו מיפשיטא ומסר בש"ע כאן וע' בלמב"ם:

רבינו חננאל

מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא וכו' אמרי' תנינא להא דתנן רבנן מצא כלי ולפניו פירות כיס ולפניו מעות הרי אלו שלו. מקצתן בכלי ומקצתן בקרקע חייב להכריז ואם בא ישראל ונתן סימני הכלי נוטל גם הפירות וכן כל כיוצא בהן. ורמינן עלה הא דתניא מצא דבר שאין בו סימן בצד דבר שיש בו סימן ג) נוטל הדבר שיש בו סימן ומזכה הלה בדבר שאין בו סימן. ופרקינן הא והא בצנא ופרי וכגון שנותרו מן הפירות בצנא ולא קשיא הא דתני חייב להכריז דמשמע שמחזיר גם הפירות בצנא דאית ליה אוגנים והן כפופות לתוכה דאמרי האי צנא איתהפכא והני פירי אישתפוך מן הצנא והני פירי (דאשתפוך) [דאשתייר] בגוה אוגנים מנעום מלהשפך בחוץ

ג) א מיי' פט"ז מהלכות מלילה הל' ג סמג עשין עד טוש"ע מ"מ סי' רסב סעיף יב:

נא ב מיי' שם פט"ו הלכה י סמג שם טוש"ע שם סעיף ט:

נב ג מיי' שם הלכה ט טוש"ע שם סעיף ח:

נג ד מיי' שם הלכה יג סמג שם טוש"ע מ"מ סי' רסב סעיף יט:

נד ה מיי' שם פט"ו הל' ג סמג שם טוש"ע שם סעיף כ:

נה ו מיי' שם פט"ו הל' טו סמג שם טוש"ע שם סעיף יט:

נו ז מיי' שם פ"ד הל' יא סמג שם:

נז ח ט מיי' שם פט"ו הלכה יד סמג שם טוש"ע מ"מ סי' רסב סעיף יט:

נח י מיי' שם פט"ו הל' ג סמג שם טוש"ע מ"מ שם סעיף יב:

נט כ מיי' שם טוש"ע שם סעיף יג:

ם ל מ מיי' שם טוש"ע שם סעיף יב:

ט) נראה לגי גרס בגרייתא השניה נוטל ומכרין רק נוטל הדבר וכו' ועי' בתוס' כאן ד"ה הא גירסת רבינו ופירושו.